

Seletuskiri Vabariigi Valitsuse 10. mai 2018. a määruse nr 38 „Riiklike haridusstipendiumide ja -preemiate määramise tingimused ja kord“ muutmise eelnõu juurde

1. Sissejuhatus ja eesmärk

Vabariigi Valitsuse 10. mai 2018. a määruse nr 38 „Riiklike haridusstipendiumide ja -preemiate määramise tingimused ja kord“ (edaspidi *määrus*) muutmise eesmärgiks on täpsustada riiklike preemiate arvu.

2018. aastal määras Vabariigi Valitsus (edaspidi *valitsus*) esma- ning 2019. aastal teistkordselt haridusvaldkonnas üheksa riiklikku aastapreemiat ning ühe elutööpreemia. Kandidaatide esitamise aluseks on statuudid.

Määruse eelnõu ja seletuskirja koostajad on Haridus- ja Teadusministeeriumi hariduskorralduse osakonna peaekspert Aivi Jürgenson (aivi.jurgenson@hm.ee, tel 735 0285) ja õigusosakonna õigusnõunik Indrek Kilk (indrek.kilk@hm.ee, tel 735 0144).

Eelnõu kehtestamise aluseks on Eesti Vabariigi haridusseaduse § 35¹ lõige 2.

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu punktiga 1 muudetakse määruse paragrahvi 9 lõike 1 sõnastust. Uue sõnastuse kohaselt määratakse igal aastal kuni kolm elutööpreemiat suurusega 65 000 eurot. Haridusvaldkond on väga lai ning kahe eelmise aasta konkurss näitab, et preemiale esitatakse väga palju väärikaid kandidaate (2018. aastal vastavalt 77 ja 2019. aastal 57). Soovime laiendada inimeste ringi, keda aastatepikkuse panuse eest tunnustada ning tänada.

Eelnõu punktiga 2 muudetakse määruse paragrahvi 9 lõike 2 sõnastust. Uue sõnastuse kohaselt määratakse igal aastal kuni kümme aastapreemiat suurusega 10 000 eurot. Konkreetsed kategooriad, mille laureaatile aastapreemiad määratakse, nimetab haridus- ja teadusminister igal aastal konkursi väljakuulutamise käskkirjas. Lisame senistele kategooriatele huvihariduse õpetaja kategooria. Täienduse eest on aastaid seisnud huvihariduse valdkonna esindajad ning kohalikud omavalitsused. Kategooria jaoks töötatakse välja esitamise taotluse ja hindamise aluseks olev statuut.

Laureaadid valib riiklik komisjon, kes teeb ettepaneku Vabariigi Valitsusele preemiate määramiseks. Komisjon võib valitsusele esitada üks kuni kolm elutööpreemia kandidaati, olenevalt konkreetsel aastal esitatud taotluste sisukusest.

Preemiad antakse üle oktoobrikuus toimuval riiklikul haridustöötajate tunnustusüritusel (Aasta Õpetaja gala „Eestimaa õpib ja tänab“).

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu ei ole puutumuses Euroopa Liidu õigusega.

4. Määruse mõjud

Haridusvaldkonna töötajate tunnustamine riiklike preemiatega saadab nii valdkonna töötajatele kui laiemale avalikkusele selge sõnumi, et õpetajad jt koolitöötajad teevad igapäevaselt olulise tähtsuse ning suure mõjuga tööd, mille tähtsust on raske üle hinnata.

Ühe täiendava aastapremia määramine huvihariduse valdkonnas võimaldab paremini sidustada formaal- ja mitteformaalharidust ning saata tunnustava ja huvihariduse õpetajat väärtustava sõnumi kogu ühiskonnale.

Kuni kahe täiendava elutööpreemia määramine võimaldab mitmete suurepärase kandidaatide korral tunnustada kuni kolme erinäolist konkreetsele oma valdkonda märkimisväärselt panustanud kandidaati.

5. Määruse rakendamise seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse muudatused on korraldusliku iseloomuga (näeb ette hariduspreemiade arvu), mille vastuvõtmisega ei suurene otseselt riigieelarve kulud. Küll aga suurendab neid otsus määrata kuni kolm täiendavat preemiat. Kuni ühe täiendava aastapremia ning kahe täiendava elutööpreemia maksimisega 2020. aastal on Haridus- ja Teadusministeeriumi eelarves arvestatud. Kokku on lisakuludeks 140 000 eurot. Edaspidi planeeritakse hariduspreemiateks makstavad rahalised vahendid selgemalt riigieelarvesse. Määruse rakendamine ei too kaasa täiendavat tulu.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras

7. Eelnõu kooskõlastamine

Määruse muutmise eelnõu esitatakse kooskõlastamiseks eelnõude infosüsteemi (EIS) kaudu ministeeriumitele ning Eesti Linnade ja Valdade Liidule, arvamuse avaldamiseks Eesti Koolijuhtide Ühendusele, Õpetajate Ühenduste Koostöökojale, Eesti Huvikoolide Liidule, Eesti Kunstikoolide Liidule, Eesti Muusikakoolide Liidule, Eesti Teadushuvihariduse Liidule, Eesti Koolispordi Liidule, Eesti Noorsootöötajate Kogule, Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendusele, Eesti Noorteühenduste Liidule, Eesti Õpetajate Liidule, Eesti Haridustöötajate Liidule, Eesti Eripedagoogide Liidule, Eesti Koolipsühholoogide Liidule, Eesti Sotsiaalpedagoogide Ühendusele, Eesti Logopeedide Liidule ja Sihtasutusele Innove.

Mailis Reps
minister